

Od partnerstwa klas do partnerstwa szkół

Jeśli współpraca partnerska pomiędzy klasami przebiega sprawnie, to z pewnością już po kilku miesiącach będzie widać jej pozytywne efekty, zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli. Dzięki temu kolejni nauczyciele będą chcieli się włączać we współpracę partnerską.

Taka sytuacja w naszej szkole, to duży sukces grupy zaangażowanej we współpracę partnerską. Dlatego po pierwsze: GRATULUJEMY! Udział większej liczby nauczycieli z pewnością ułatwi nam współpracę z drugą szkołą, sprawi, że na działania partnerskie będziemy mogli poświęcić więcej czasu, opieka nad młodzieżą będzie bardziej efektywna. Działania pomiędzy dwiema klasami lub grupami mają jednak swoje ograniczenia i jeśli jedną klasą zajmuje się dziesięciu nauczycieli, to nie jest to efektywna opcja. Jest kilka wyjść z tej sytuacji.

Po pierwsze, możemy rozpocząć współpracę z innymi grupami uczniów i nauczycieli z tej samej szkoły i zająć się nowymi tematami w naszej współpracy. Warto wtedy pomyśleć o tym, aby działania poszczególnych grup były komplementarne i tworzyły razem jedną całość. Podstawowym warunkiem przyjęcia tego rozwiązania jest zainteresowanie w naszej szkole partnerskiej. Jeśli ono istnieje to nie pozostaje nam nic innego, jak zabrać się do pracy. Dobrze w takiej sytuacji zastanowić się nad koordynacją działań – na przykład organizować co kilka tygodni spotkania koordynatorów i koordynatorek grup (uczniowskich lub nauczycielskich).

Drugim rozwiązaniem może być nawiązanie współpracy z grupami z innych szkół. Jest to dobra opcja w sytuacji, kiedy

nasza szkoła partnerska nie ma możliwości zaangażowania się w działania z kilkoma grupami z Polski. Można wtedy prosić tę szkołę o pomoc w skontaktowaniu nas z placówkami znajdującymi się w sąsiedztwie. Lokalny ambasador partnerstwa w postaci nauczyciela z sąsiedniej szkoły z pewnością mocno ułatwi nam rozpoczęcie współpracy.

Trzecim, najbardziej rozbudowanym, rozwiązaniem jest nawiązanie współpracy całych społeczności szkolnych. Oznacza ono między innymi:

- ▶ doświadczenie współpracy z mieszkańcami krajów Południa zyskuje każdy uczeń i każda uczennica w szkole oraz zdecydowana większość nauczycielek i nauczycieli;
- ▶ wprowadzenie elementów współpracy partnerskiej i edukacji globalnej na wszystkich przedmiotach;
- ▶ wspólną realizację działań partnerskich pomiędzy grupami lub klasami oraz zaangażowanie w działania ogólnoszkolne o podobnym profilu.

Partnerstwo całych szkół to duże wyzwanie. Aby zrealizować to przedsięwzięcie konieczne jest:

- ▶ zainteresowanie drugiej szkoły, koniecznie trzeba pomyśleć o tym, aby była to szkoła podobnej wielkości (ważne z punktu widzenia kontaktu jeden na jeden) oraz o tym, aby miała wystarczające możliwości techniczne i organizacyjne;
- ▶ poparcie dla idei partnerstwa nauczycielek i nauczycieli oraz rodziców w obu szkołach;
- ▶ przeszkolenie nauczycielek i nauczycieli do współpracy partnerskiej (szczególnie istotna jest tutaj wiedza

z zakresu edukacji międzykulturowej, współpracy, projektów edukacyjnych i edukacji globalnej);

- ▶ zainteresowanie uczennic i uczniów obu szkół, które możemy wzmacniać dzięki większej ilości zajęć dotyczących globalnych współzależności w czasie godzin wychowawczych i zajęć przedmiotowych.

Jeśli jesteśmy zainteresowani formą współpracy, która angażuje we wspólne działania całą społeczność szkolną to warto przejść przez kilka etapów transformacji. Podążając tą ścieżką, sprawnie zaczniemy włączać w działania coraz większą liczbę osób.

1. EWALUACJA PARTNERSTWA POMIĘDZY GRUPAMI.

Zanim zaangażujemy większą grupę, to warto ocenić efekty współpracy pomiędzy mniejszymi grupami. Do tego celu świetnym narzędziem jest metoda ewaluacji opisana we wcześniejszych tekstach. Dotychczasowe doświadczenia warto przeanalizować w grupie i zastanowić się, czy sukcesy w mniejszej grupie da się przełożyć na całą szkołę.

2. OCENA RYZYKA

Jak każde przedsięwzięcie partnerstwo pomiędzy całymi szkołami wiąże się z szeregiem wyzwań i ryzykiem. Warto zdać sobie z nich sprawę i zawczasu podjąć odpowiednie działania. W tym celu możemy przygotować tabelę, w której w pierwszej kolumnie zapiszemy potencjalne wyzwania i trudności, na jakie możemy napotkać przy zwiększeniu skali działań, a w drugiej kolumnie zapiszemy, co możemy zrobić, aby problem się nie pojawił lub aby ograniczyć jego negatywny wpływ.

3. DEBATA SZKOLNA

Będąc świadomym możliwych trudności warto podjąć wspólną – szkolną decyzję. W jej podjęcie dobrze zaangażować nauczycieli, samorząd uczniowski i rodziców. Pamiętajmy o tym, aby przed debatą przekazać wszystkim zainteresowanym pełne informacje na temat idei i praktyki partnerstwa szkół. W debacie przywołać warto wszystkie argumenty za i przeciw pogłębieniu współpracy. Każda szkoła powinna sama wybrać sposób podjęcia ostatecznej decyzji uwzględniając panujące w niej zwyczaje.

4. PRZYGOTOWANIA

Na etapie przygotowań warto zadbać o przekazanie odpowiednich umiejętności nauczycielkom i nauczycielom, podzielić się z nimi doświadczeniami, zagwarantować, że uczennice i uczniowie są przygotowani do kontaktu z koleżankami i kolegami z innego kraju oraz szczegółowo zaplanować działania. Dobrze również określić, jakie projekty będą realizowane i dla każdego z nich wyznaczyć po jednym koordynatorze lub koordynatorce z każdej szkoły.

5. DZIAŁANIA

Partnerstwo między całymi szkołami to tak naprawdę wiele ścieżek wspólnej pracy grup z tej samej szkoły, dlatego zasady prowadzenia działań nie różnią się od tych wcześniej opisanych dla projektów pomiędzy mniejszymi grupami. Jedyną nowość to konieczność koordynacji działań i zapewnienia, że wzajemnie się one uzupełniają.

6. EWALUACJA DZIAŁAŃ SZKOLNYCH

Każda działalność partnerska musi być ewaluowana. Oznacza to, że oceniać będziemy każdy partnerski projekt z osobna, ale również całą współpracę pomiędzy szkołami łącznie. Również na tym etapie pomogą nam w tym opisane wcześniej narzędzia.

O partnerstwie szkoła – szkoła mówimy jak o dużym wysiłku i skomplikowanym przedsięwzięciu. Trudności te są jednak tylko drobnymi niedogodnościami w porównaniu z tym, co możemy osiągnąć jeśli uda nam się współpracować w takiej skali. Warto raz jeszcze przypomnieć sobie, dlaczego warto:

- ▶ poszerzenie wiedzy na temat kultury, języka, edukacji i obyczajów kraju, z którym nawiązaliśmy współpracę,
- ▶ wzrost atrakcyjności zajęć i motywacji uczniów do nauki,
- ▶ przełamywanie stereotypów związanych z krajami globalnego Południa,
- ▶ poprawienie kompetencji językowej uczniów,
- ▶ wzajemne motywowanie do działania uczniów i nauczycieli,

- ▶ promocja szkoły w środowisku lokalnym,
- ▶ przyciągnięcie uwagi władz oświatowych i samorządowych.

[pytanie]

Jak zapewnić, że przy większej skali korzyści wynikające z partnerstwa dla uczniów i nauczycieli nie znikają?